

แนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการถูกจับและค้น

ก่อนศตวรรษที่ 18 สิทธิของประชาชนในการถูกจับกุมและถูกค้น ยังไม่ได้รับการคุ้มครอง ผู้ปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจโดยเด็ดขาดที่จะปฏิบัติอย่างไรก็ได้ เช่น ในประเทศฝรั่งเศสซึ่งในขณะนั้นตำรวจมีอำนาจอย่างล้นฟ้า มีการจับกุมนอกกำลังแบบกองทัพ ตำรวจได้รับการแต่งตั้งถอดถอนโดยพระมหากษัตริย์และขึ้นตรงกับพระมหากษัตริย์โดยตรงแต่ผู้เดียว ตำรวจไม่มีอำนาจหน้าที่เฉพาะการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แต่มีอำนาจครอบคลุมไปทุกสิ่งทุกอย่าง แม้แต่เรื่องส่วนตัวของประชาชนโดยแท้ มีอำนาจที่เบ็ดเสร็จหมายของใครก็ได้ตามอำเภอใจ หรือแม้แต่สิทธิทางการเมืองทางศาสนาของประชาชน ตำรวจก็เข้าควบคุมได้โดยไม่มีเงื่อนไข ตำรวจมีอำนาจที่จะพิจารณาออกหมายจับที่เรียกว่า "letter de cachet" เพื่อจะจับบุคคลใดไปกักขังไว้โดยไม่ทราบข้อกล่าวหา และสามารถขังไว้โดยไม่มีกำหนด ตำรวจมีอำนาจอย่างล้นฟ้าไม่ใช่เฉพาะในการจับกุมเท่านั้น แต่มีอำนาจอย่างล้นฟ้าในการพิพากษาความผิดอีกด้วย (1)

(1) Leon Radzinowicz, "The Liberal Position", Ideology And Crime (New York ; Columbia University Press 1966)

การวิวัฒนาการแนวความคิดในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในศตวรรษ
ที่ 18 และศตวรรษที่ 19

ตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา นักปราชญ์ในประเทศยุโรป โดยมีนักปราชญ์ชาวฝรั่งเศสเป็นกลุ่มแรกคิดตามด้วยนักปราชญ์ชาวอิตาลี เยอรมัน ออสเตรีย เช่น Rousseau, Montesquieu, Voltaire, Diderot, Joseph von Sonnenfels, K.F. Hommel, Cesare Bonesana, Marchese di Beccaria, Maria Theresu, Paine, Bentham, มีความคิดเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนไปในทิศทางเดียวกันคือ สิทธิของประชาชน (Individual Right) ควรได้รับการคุ้มครองมากขึ้นกว่าเดิม (1) เป็นอยู่ แต่ละคนหรือแต่ละสำนักจะแตกต่างกันไป ก็แต่เพียงรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น

ในยุคนักปราชญ์เริ่มมีแนวคิดแนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ในต้นศตวรรษที่ 18 ซึ่งเรียกว่ายุค "The Enlightenment" นั้นถือว่าเป็นรากฐานของชีวิตและสิทธิโดยธรรมชาติ (Essential Freedom and Natural Rights) ของมนุษย์จะต้องได้รับการเคารพจากบุคคลอื่น และจะต้องได้รับการคุ้มครองจากรัฐ (2) นักปราชญ์ในยุคนั้นตั้งสมมติฐานว่า

โดยสภาพอันแท้จริงของมนุษย์ย่อมเป็นอิสระ เมื่อเขาอยู่ในสังคมความพัฒนาของสังคมทำให้เขาต้องขึ้นกับบุคคลอื่นและสิทธิเสรีภาพของเขาจะต้องถูกจำกัดลงจากเดิม

(1)
Ibid, pp. 6-9

(2)
Ibid

กฎหมายจึงเป็นหนทางเดียวเท่านั้นที่เสรีภาพของเขาจะได้รับการรักษาไว้ และสิทธิตามธรรมชาติในความเป็นอิสระของเขาก็จะได้รับความคุ้มครองไว้ (1)

แม้จะมีสมมติฐานข้างต้นแล้วก็ตาม แต่ในความเป็นจริง เมื่อมนุษย์อยู่ในสังคมส่วนหนึ่งของแต่ละบุคคลในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของตนลงจากสภาพธรรมชาติก็ได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพจากรัฐก็ย่อมไม่อาจจะเท่ากันได้ จึงได้มีสมมติฐานต่อไปอีกว่า (2)

แม้มนุษย์จะมีสิทธิอันเท่าเทียมกันในสภาพธรรมชาติ แต่มนุษย์ทั้งหลายจะไม่เท่าเทียมกัน สภาพที่เป็นอยู่ในสังคมยังมีผู้ที่อยู่ในฐานะที่เหนือกว่ากันหรือด้อยกว่ากันต่อไป ซึ่งแม้จะไม่ให้มีการใช้ฐานะดังกล่าวในทางที่ผิดก็ตาม เพราะถึงอย่างไรอันว่าความเท่าเทียมกันนั้นย่อมไม่อาจหวังได้ในเรื่องของคนร่ำรวยและเรื่องของอำนาจ ความจริงนี้ต้อง

(1) Ibid P. 5, ถ้อยคำในภาษาอังกฤษใช้ว่า "In the original state of nature, they maintained, man had been free. The development of society had made him dependent on the others and thereby restricted his freedom. Law was the only means by which his freedom could be restored, his natural right to be liberty preserved.

(2) Ibid

มีขึ้นและต้องยอมรับว่ามันเป็นความจริงอย่างที่ลึกในตัวเองของความเป็นมนุษย์ชาติ⁽¹⁾

จากสมมติฐานทั้งสองที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ในสภาพธรรมชาติของมนุษย์นั้นย่อมมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน เมื่อเข้ามาอยู่ในสังคมก็จำกัดสิทธิเสรีภาพของตนลงแต่ในความเป็นจริงแล้ว สักส่วนของสิทธิเสรีภาพที่จำกัดลงหรือที่เหลืออยู่ของแต่ละคนย่อมไม่อาจเท่าเทียมกันได้ ดังนั้นหนทางเดียวที่จะทำให้มนุษย์ในสังคมมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันได้ก็โดยมีกฎหมายที่เป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ทุกคนให้เท่าเทียมกันจึงได้มีสมมติฐาน⁽²⁾ อีกต่อไปว่า

การจำกัดสิทธิของมนุษย์จะต้องกำหนดไว้โดยกฎหมายและกฎหมายก็จะต้องให้ความเท่าเทียมกันแก่ทุกคน และการลงโทษโดยกฎหมายจะมีได้เฉพาะในกรณีที่ต้องจำเป็น

(1) ๖
 ถ้อยคำในภาษาอังกฤษใช้ว่า "Though men had been equal in a state of nature they could not be so in society : authority and subordination must remain though they must cease to be abused. Nevertheless the fact that equality could not be expected in the wealth and power made it the more vital to recognize it where it did exist-in the very fact of humanity itself.

(2)
 Ibid pp. 10-16

อย่างยิ่ง และจะไม่เป็นการลงโทษแบบกษัตริย์ การปฏิบัติใด ๆ จะต้องให้ความคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาด้วย แม้ในการตั้งกล่าวอำนาจของตำรวจจะต้องสูญเสีย แต่ก็คงจะไม่สูญเสียไปเป็นเวลาอันยาวนาน (1)

ในทุกขั้นตอนของกระบวนการทางอาญา สิทธิของผู้ต้องหา จำเลยผู้ถูกไต่สวนพิจารณา คดี ผู้ทวงคำพิพากษา ผู้ทวงโทษ จะต้องได้รับการคุ้มครองอย่างจริงจัง ข้อสันนิษฐานว่าทุกคนเป็นผู้บริสุทธิ์จะต้องยึดถือเป็นหลักนำทางของกระบวนการการปล่อยผู้กระทำผิดไปสืบคนยอมดีกว่าการทำให้ผู้บริสุทธิ์เพียงหนึ่งคนได้รับเคราะห์ (2)

อนึ่ง แม้แต่บุคคลผู้ถูกพิชจนแล้วว่า ได้กระทำผิดจริงก็ยังคงได้รับประโยชน์จากสมมติฐานของปราชญ์ในยุคนั้นด้วย (3) ว่าการป้องกันอาชญากรรมยอมเป็นการดีกว่าการลง

-
- (1) ถ้อยคำในภาษาอังกฤษใช้ว่า "The limits of natural rights should be determined only by law, which should be equal for all and should establish only such penalties as were strictly necessary.
- (2) ถ้อยคำในภาษาอังกฤษใช้ว่า "At all stages the rights of person suspected, accused, tried, sentenced or punished must be serupulously protected. Presumption of innocence should be the guiding principle : that it is better that ten guilty persons escape that one innocent man should suffer.

(3) Ibid p. 13

(1)
โทษผู้กระทำผิด

โดยสรุปแนวความคิดของนักปราชญ์ในยุคศตวรรษที่ 18 และ 19 นี้ก็ได้พยายามที่จะให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนเป็นอย่างมากแล้ว ข้อสันนิษฐานว่าทุกคนเป็นผู้บริสุทธิ์ การปล่อยผู้กระทำผิดไปสืบคนยอมดีกว่าการลงโทษผู้บริสุทธิ์เพียงคนเดียว และการลงโทษผู้กระทำผิดก็เพื่อป้องกันอาชญากรรมมิใช่เพื่อทดแทนแต่เพียงประการเดียว กล่าวคือต้องเป็นการปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำผิดด้วย สมมติฐานทั้งหมดนี้ในยุคนั้นก็ได้รับการยอมรับมาเป็นหลักการอันสำคัญ (cornerstone) ในกระบวนการทางอาญาของยุคปัจจุบันนั่นเอง

แนวความคิดของกระบวนการพิจารณาคดีอาญา

สำหรับแนวความคิดของกระบวนการพิจารณาคดีอาญา (Ideology in criminal Procedure) คือกระบวนการเพื่อให้รู้ถึงการกระทำผิด ผู้กระทำผิด ติดตามผู้กระทำผิด พิจารณาคดีความผิด และลงโทษผู้กระทำผิดนั้น ในยุคปัจจุบันก็ได้รับมาจากศตวรรษที่ 18 และ 19 นั้นเอง แต่ก็ได้นักวิชาการในยุคปัจจุบันได้พยายามเสริมแต่งให้เหมาะสมกับกาลเวลา และสภาพของสังคมในปัจจุบันยิ่งขึ้น และมีหลายคนที่พยายามตรวจสอบสมมติฐานในยุคศตวรรษที่ 18 และ 19 เพื่อหาข้อบกพร่องสำหรับการเสริมแต่งให้ดียิ่งขึ้น มีหลายคนกล่าวว่า

(1) ๖
ถ้อยคำภาษาอังกฤษใช้ว่า "It is better to prevent crimes than to punish them."

สมมติฐานว่าทุกคนเป็นผู้บริสุทธิ์นั้นเป็นความฝันที่พิเศษมาก แต่ความฝันนี้จะเป็นจริงและมีประโยชน์โดยแท้จริงหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับปริมาณผู้บริสุทธิ์อย่างแท้จริงในสังคมด้วย และถ้าหากผู้ไม่บริสุทธิ์อย่างแท้จริงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนี้มากเกินไป ผู้บริสุทธิ์อย่างแท้จริงก็ยิ่งจะเดือดร้อนมากขึ้นเท่านั้น (1)

การปล่อยให้กระทำความผิดสืบคนย่อมดีกว่าการลงโทษผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียว นั้นเป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ในทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติยังสงสัยอยู่ว่าจะทำได้หรือไม่เพียงใด เพราะปัจจุบันอาชญากรมีความสามารถสูงขึ้นกว่าศตวรรษที่ 18 และ 19 มาก ถ้าหากสังคมยังไม่มีวิธีการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ดีกว่าเดิมแล้วก็ต้องปล่อยให้ผู้กระทำความผิดมีจำนวนมากกว่าสืบคน เพื่อคุ้มครองผู้บริสุทธิ์หนึ่งคน เพราะคดีนี้ก็เท่ากับยอมรับให้มีการผิดพลาดได้ถึงสืบครั้ง เพื่อหาทางทำให้ถูกต้องเพียงหนึ่งครั้ง ถ้ากระบวนการยุติธรรมของเรายอมรับให้มีอัตราส่วนการผิดพลาดกับการถูกต้องในอัตราส่วนสืบต่อหนึ่ง หรืออาจเป็นอัตราส่วนที่มากกว่านั้นในยุคที่อาชญากรรมแพร่หลายและอาชญากรมีความสามารถอย่างยิ่งในปัจจุบัน กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของเรา ก็จะต้องถึงจุดวิกฤตและต้องหันหลังให้กับอุดมคตินี้ อย่างสิ้นเชิง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแต่งระบบของเราให้มีประสิทธิภาพและความแม่นยำทันกับความเปลี่ยนแปลงของอาชญากร และใช้อุดมคตินี้อย่างประหยัด (2)

(1) คู มุรธา วัฒนะชีวะกุล "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายอาญาเปรียบเทียบ" (กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) หน้า 3 - 5

(2) เรื่องเดียวกัน

อุดมคติที่ว่าทุกคนเป็นผู้บริสุทธิ์ในกรณีสงสัยจะต้องปล่อยตัวไป การปล่อยผู้กระทำผิดสืบคน ย่อมดีกว่าการลงโทษผู้บริสุทธิ์เพียงคนเดียวนั้น หากเป็นขั้นตอนการพิสูจน์ความผิด คือการพิจารณาพิพากษาซึ่งเป็นขั้นตอนโดยฝ่ายตุลาการนั้น ย่อมนำมาใช้ได้โดยไม่ผิดพลาดมากนัก เพราะในขั้นตอนนั้นไม่มีโอกาสรวบรวมพยานหลักฐานได้อย่างกว้างขวางและมีเวลาไตร่ตรองพิจารณาได้อย่างเพียงพอ แต่ในขั้นตอนการสืบสวน การสอบสวน การจับกุม การค้น ซึ่งเป็นขั้นตอนของฝ่ายบริหารนั้น ย่อมไม่มีข้อเท็จจริงพยานหลักฐานตลอดจนระยะเวลาที่จะให้ได้มาซึ่งความจริงอย่างแน่นอน ขั้นตอนนี้จึงเป็นเพียงการรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อยอมให้ฝ่ายตุลาการทำการชี้ขาดเท่านั้น ดังนั้นในขั้นตอนการจับกุม การค้น จึงต้องอาศัยหลัก "มีเหตุอันควรเชื่อ (Probable Cause)" เท่านั้น เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อ แล้ว พนักงานตำรวจก็ดำเนินการจับกุมและค้นได้ ถึงแม้ความจริงบุคคลนั้นจะไม่ได้กระทำความผิดเลย หรือไม่ได้มีสิ่งของที่จะต้องถูกค้นเลยก็ตาม

ในยุคปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับโดยนานาอารยประเทศแล้วว่า เพื่อความมุ่งหมายในการบริหารและรักษาไว้ซึ่งสภาพของสังคมทุกรัฐ ย่อมมีสิทธิที่จะกำหนดภาระหน้าที่จำนวนหนึ่งให้แก่สมาชิกของสังคม เช่น ภาระการเสียภาษีอากร การต้องจดทะเบียนบางประการและอื่น ๆ ดังนั้นเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าความเป็นผู้กระทำผิดได้ตกแก่บุคคลใดแล้ว ก็เป็นการยอมรับในทุกหนทุกแห่งว่าบุคคลนั้นต้องรับภาระในการที่จะถูกจับกุม กักขัง เพื่อพิสูจน์อีกต่อไป (1) หรืออีกนัยหนึ่งประชาชนทุกคนก็มีหน้าที่ในการที่จะร่วมมือกับรัฐและยอมรับการ

(1) See, Gerhard O.W. Mueller and Fré Le Poole - Griffiths, Comparative Criminal Procedure, (New York : New York University Press, 1969), p. 90

ปฏิบัติการใด ๆ ของรัฐในการที่จะป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในสังคมเท่าที่รัฐได้ปฏิบัติไปในขอบเขตของความเหมาะสมและจำเป็น ประชาชนจะอ่อนไหวกับความทุกข์จากการปฏิบัติการดังกล่าวนั้นด้วย แม้ว่าคนจะไม่ได้เป็นผู้ก่อหรือมีส่วนก่ออาชญากรรมนั้นขึ้นก็ตาม เพราะอาจถือได้ว่าอาชญากรรมหรืออาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นจากความบกพร่องของสังคม สังคมจะต้องมีส่วนรับผิดชอบและสมาชิกของสังคมทุกคนก็ต้องเข้าร่วมรับผิดชอบด้วยไม่ว่าทางตรงก็โดยทางอ้อม โดยยอมให้รัฐจับกุม ค้น หรือถูกเรียกให้เป็นพยาน เป็นต้น (1)

อาจกล่าวได้ว่าแนวความคิดของกระบวนการพิจารณาคดีอาญาในยุคปัจจุบันจึงอยู่ระหว่างทางสองแพร่ง กล่าวคือพยายามให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนให้มากที่สุด แต่ขณะเดียวกันก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องยอมให้รัฐได้ใช้อำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพโดยยอมให้รัฐผลักดันการบางประการให้แก่ประชาชนได้บ้างตามที่กล่าวมาแล้ว

แนวความคิดของ Herbert Packer ในบทความเรื่อง "Two Models of the Criminal Procedure" นับว่าได้รับการสนใจเป็นอย่างมาก (2)

(1) กุ มุรธา วัชนะชีวะกุล, "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายอาญาเปรียบเทียบ" หน้า 21-22.

(2) See, John Griffiths; Ideology in Criminal Procedure or "A third Model of the Criminal Process" (The Yale Law Journal Vol. 79, 1970) pp. 360-361 และกุ มุรธา วัชนะชีวะกุล, "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายอาญาเปรียบเทียบ" หน้า 35-37.

เพราะได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับแนวทางของกระบวนการพิจารณาความอาชญากรรมในยุคนี้อย่างไร ตามทฤษฎีของ Packer ได้ให้คำจำกัดความของการเลือกหนทางทั้งสองว่า "Models" (หรืออาจเรียกภาษาไทยว่า "รูปแบบ") หมายถึงทางที่จะคุ้มครองสิทธิของประชาชนกับทางที่รัฐจะใช้อำนาจในการควบคุมอาชญากรรมได้โดยมีประสิทธิภาพ และให้คำจำกัดความของแกนหรือจุดยืนของหนทางทั้งสองว่า "Pole" (หรืออาจเรียกภาษาไทยว่า "จุดยืน") และให้คำจำกัดความของที่วางระหว่างจุดยืนทั้งสองว่า "Spectrum" (หรืออาจเรียกภาษาไทยว่า "บริเวณเหลื่อมแสง") Packer ได้ให้ความเห็นว่ากระบวนการพิจารณาความอาชญากรรมจะจัดออกเป็นรูปแบบใหญ่ ๆ ได้ 2 รูปแบบ (Models) ด้วยกันคือ Crime Control Model กับรูปแบบ Due Process Model

Crime Control Model หรือรูปแบบเพื่อการควบคุมอาชญากรรมนั้น ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า กระบวนการพิจารณาทางอาญาจะต้องมีไว้เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การก่อกำราบอาชญากรรม (repression of criminal conduct) เป็นหน้าที่อันสำคัญที่สุดของกระบวนการพิจารณาความอาชญากรรมจะต้องได้รับการควบคุมอย่างแน่นหนา (tight control) เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบสุขของสังคม จุดหมายปลายทาง คือ ประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กระบวนการจะต้องดำเนินการให้ได้อัตราส่วนที่สูงในการจับกุมและลงโทษผู้กระทำผิด (The process "must produce a high rate of apprehension and conviction") และจำต้องกระทำให้เกิดความรวดเร็วและจบสิ้น (speed and finality) ด้วย ดังนั้นการปฏิบัติการที่รวดเร็วถูกต้อง และมีประสิทธิภาพของการบริหารในการค้นหาผู้กระทำผิดข้อเท็จจริงรวบรวมข้อเท็จจริง การเสนอข้อเท็จจริง โดยพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ จะต้องอยู่ในลำดับสำคัญกว่าความล่าช้า ขาดประสิทธิภาพและขาดความถูกต้องของการพิจารณาโดยฝ่ายตุลาการ จุดสำคัญทุกชั้นตอนคือ การก่อกำราบอาชญากรรม (the dominant goal of repressing crime)

Due Process Model คือ รูปแบบยี่ดื้อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
 ของประชาชน ถือว่าอำนาจของรัฐมักจะใช้โดยมิชอบอยู่เสมอ (Power is always
 subject to abuse) อำนาจของเจ้าพนักงานและกระบวนการของรัฐจะต้อง
 ถูกควบคุมรูปแบบมุ่งต่อต้านการใช้อำนาจโดยไม่ชอบ โดยการจำกัดอำนาจของรัฐ
 (limitting state power) เพราะรัฐย่อมต้องการให้มีประสิทธิภาพในการป้องกัน
 ปรามปรามอาชญากรรมให้ได้ดีให้มากที่สุด ก็ย่อมใช้อำนาจเกินสมควรได้เสมอ

ในทฤษฎีของ Packer นี้ ในนานาอารยประเทศ โดยทางทฤษฎีแล้ว
 อาจกล่าวได้ว่ายอมรับใน Model หลังคือ Due Process Model โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในสหรัฐอเมริกา (1) แต่ถึงกระนั้นใน Model นี้ก็ยังมีคามไม่กระจ่างในตัวเองอยู่ว่า
 คำว่า Due Process หมายความว่าเพียงใดนั้น ในความหมายที่ง่ายและยอมรับกันเป็นที่แน่นอน
 แล้วว่า บรรดาผู้บัญญัติกฎหมายอาญา ผู้บังคับให้เป็นไปตามกฎหมายอาญา ผู้ใช้กฎหมายอาญา
 จะต้องเคารพต่อกฎหมายด้วย จะไม่ยอมให้มีการฝ่าฝืนส่วนหนึ่งส่วนใดของกฎหมาย เพื่อ
 มั่งคั่งการให้เป็นไปตามกฎหมายส่วนอื่น ๆ (2) ซึ่งหมายความว่าในการที่รัฐหรือเจ้าพนักงาน
 ของรัฐจะกระทำการใด ๆ ก็ต้องยึดถือกฎหมายเนื้อหา (Substantive Law)
 ของรัฐโดยเคร่งครัดและรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐนั้นก็ต้องปฏิบัติตาม

(1)

Vernon Rich, Law and the Administration of Justice
 (New York; John Wiley & Sons, Inc., 1975) pp. 16-17

(2)

ถ้อยคำภาษาอังกฤษใช้ว่า "In its essence, due process
 means simply that those who make, enforce and apply the criminal law
 must themselves obey the law. Due Process will not permit the
 violation on part of our law in order to enforce another part.

กฎหมายที่กำหนดไว้ในการใช้อำนาจนั้นด้วย แต่ปัญหาที่ยังมีต่อไปอีกถึงความเป็นไปได้ตามความเป็นจริงว่าใครจะมีอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐหรือพนักงานของรัฐดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ "ความหวังที่จะให้มีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ เพื่อควบคุมรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐในการบังคับใช้กฎหมายต่อประชาชนนั้นเป็นของยาก ทั้งในการบัญญัติและการบังคับใช้ (1) ดังนั้น Due Process Model ของ Packer ก็ยังคงปฏิเสธไม่ได้ในทางทฤษฎี เช่นเดียวกับแนวความคิดของนักปราชญ์ศตวรรษที่ 18 และ 19 นั้นเอาไว้ (2)

จาก Models ทั้งสองของ Packer แม้จะแตกต่างกันในทางแนวความคิด แต่เป้าหมายสุดท้ายก็ตรงกัน คือการ เอาคนเข้าคุก หมายความว่า ไม่ว่าจะกระบวนการพิจารณาจะเป็นอย่างไรแต่ในที่สุดก็ของพิสูจน์ความผิดเพื่อลงโทษนั่นเอง จึงอาจเรียกรวม ๆ กันไปว่าระบบการต่อสู้ระหว่างรัฐกับผูถูกกล่าวหา (The Battle Model) (3) เพราะโดยสัญชาตญาณของมนุษย์นั้นไม่ว่าเขาจะถูกปฏิบัติอย่างไรในกระบวนการพิจารณา แต่เมื่อรู้

(1) มูธา วัณนะชีวะกุล, "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายอาญาเปรียบเทียบ" หน้า 51

(2) เรื่องเดียวกัน หน้า 53

(3) See, John Griffiths, Ideology in Criminal Procedure or A Third "Model" of the Criminal Process. pp. 467-470.

ล่วงหน้าแล้วว่า เขาอาจจะต้องเข้าคุก เขาก็จะพยายามทุกวิถีทางให้หลุดพ้นให้ได้ จึงหลีกเลี่ยงการต่อสู้ (battle or fight or duel) ระหว่างอำนาจของรัฐและประชาชนไปไม่ได้ กฎหมายว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาของทุกประเทศยังมีข้อให้ใช้ "กลยุทธ์" ในการต่อสู้คดี (tactical advantages) อยู่ไม่น้อย อาชญากรที่โชคดีและฉลาดยังมีทางหลุดพ้นการลงโทษอยู่ ในสังคมของเรายังมีทนายจำเลย (defense counsel) มีความสามารถในการต่อสู้คดีอยู่มากที่อยากเป็นคู่แข่งของจำเลย (champion of the accused) อยู่ (1) ประกอบกับการระอันทหนัก (work load) ของเจ้าพนักงานต่าง ๆ ในกระบวนการรวมทั้งตีพิมพ์คดีระอันทหนัก (handed-off doctrine) ของเจ้าพนักงานของรัฐก็ยอมทำให้อัตราผู้กระทำผิดหลุดพ้นสูงขึ้น (2)

กระบวนการทางอาญาของประเทศ ในปัจจุบันนี้มีจุดบกพร่องและยิ่งใหญ่ตรงกันอยู่ 2 ประการคือ ประการแรกการนำตัวผู้กระทำผิดมาให้ได้ยังอยู่ในอัตราค่าประการที่สองคือ ประสิทธิภาพของระบบและบุคลากรหรือองค์กรในระบบยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ปัญหาการติดตามผู้กระทำผิดนับว่าเป็นปัญหาที่แก้ได้ยากที่สุด จากการสำรวจพบว่า อัตราการกระทำผิดที่ไม่รู้ถึงตำรวจ (unreported crime) ยังมากกว่าความผิดที่รู้ถึงตำรวจ (reported crime) และในจำนวนความผิดที่รู้ถึงตำรวจนี้ยังไม่อาจติดตาม

(1) Ibid, pp. 468 - 469

(2) มุรธา วัฒนะชีวะกุล. "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายอาญาเปรียบเทียบ" หน้า 57.

ตัวผู้กระทำผิดหรือ ค้ตัวผู้กระทำผิด แต่ขาดพยานหลักฐานก็ยังมีอีกเป็นจำนวนมากเช่นกัน (1)
 จึงทำให้การติดตามตัวผู้กระทำผิดมาพิจารณาอยู่ในอัตราค่า ส่วนปัญหาของระบบ หรือ
 บุคลากรนั้น แม้จะมีทางปรับปรุงได้บ้าง แต่ที่พบอุปสรรคอันสำคัญ คือ ปัญหาอาชญากรรม
 เป็นปัญหาไม่คงที่ (dynamic) มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การที่จะวางข้อกำหนด
 หรือกฎเกณฑ์ไว้อย่างละเอียด เพื่อป้องกันการไม่สุจริตหรือปฏิบัติโดยมิชอบของเจ้าพนักงาน
 ก็จะมีผลเสียตามมาจากว่เช่นกัน ทางออกของปัญหานี้ที่นิยมใช้กันอยู่คือ การใช้ดุลพินิจ
 (discretion) ของเจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะนำมาแก้ปัญหาค้ และจำเป็น
 ต้องให้อยู่ตลอดไป เพราะมนุษย์เราจะไม่สามารถสร้างกฎหมาย กฎเกณฑ์ใดค้ละเอียด
 พอที่จะแก้ปัญหาอาชญากรรมได้ (2)

จากการวิเคราะห์ถึงทฤษฎีของ Packer ค้กล่าวแล้ว John Griffiths

(1) National Institute of Mental Health Center for
 Studies of Crime and Delinquency U.S.A. Crime and Justice : American
 Style. pp. 30-31

(2) कुमारชา วัณนะชีวะกุล, "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมาย
 อาญาเปรียบเทียบ ในส่วนนโยบายทางอาญา (Criminal Policy)

ได้เสนอ Model ใหม่ขึ้นมาคือ Family Model คือระบบครอบครัว⁽¹⁾
 และเป็นแนวความคิดที่นำมาใช้กับกระบวนการทางอาญากับเด็กอยู่ในปัจจุบันนี้
 เชื่อว่าเมื่อนำ Model นี้มาใช้กับกระบวนการทางอาญาแล้วจะลดปัญหาของ
 ระบบ Battle Model ลงได้มาก อุปสรรคต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันก็จะถูก
 ขจัดออกไปได้มากด้วย สมมติฐาน Model นี้ คือกระบวนการทางอาญานั้นไม่ควร
 มุ่งจะลงโทษผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญและในทุกขั้นตอนของกระบวนการก็ไม่ได้ถือเอาการรักษา
 ไว้ซึ่งอำนาจของรัฐและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญด้วย แต่เป็น
 การดำเนินการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในรูปแบบการควบคุมทางสังคม (Social
 Control) ยึดถือลักษณะของการประนีประนอม (Compromise) เป็นแนวทาง⁽³⁾

(1) ซึ่งเป็นระบบเดียวกับระบบ Parential System ของสหภาพโซเวียต
 คือการแก้ปัญหาอาชญากรรม โดยใช้ระบบ Social Control แบบบิดามารดาปกครอง
 บุตร หรือครูปกครองศิษย์ควบคุมไปด้วย ดู V. Terebilov, The Soviet Court,
 (translated by Murad Sulfulin; Progress Publishers, Moscow, U S S R)
 p. 47

(2) John Griffiths, Ideology in Criminal Procedure or
 A Third Model of Criminal Process., p. 371

(3) Ibid, pp. 371-378

แต่ Griffiths ก็โต้แย้งเอาไว้ในการใช้ Model นี้ไว้หลายประการ เช่นต้อง
เปลี่ยนทัศนคติของกระบวนการพิจารณาทางอาญาเสียใหม่ เพื่อไม่ให้เห็นว่าเป็นกระบวนการที่
จะติดตามเอาบุคคลมาลงโทษ เพื่อให้ประชาชนไม่มีทัศนคติว่า เมื่อถูกกล่าวหาว่ากระทำความ
อาญาแล้ว มีทางรอดทางเดียวคือ การต่อสู้ เพราะแม้จะเป็นผู้บริสุทธิ์เพียงใดก็ตาม หาก
ไม่ต่อสู้ทางรอดแทบไม่มีเอาเลย ต้องสร้างมาตรการทางอาญาอื่นขึ้นมาให้ผู้ต้องหาหรือ
จำเลยมีทางเลือกและให้เห็นคุณค่าของทางเลือกนั้นด้วย เพื่อให้ประชาชนเห็นว่าการหัน
เข้ามาพึ่งกระบวนการของรัฐแล้ว เขาจะได้ประโยชน์หรืออย่างน้อยก็ให้เกิดความเชื่อมั่นว่า
เขาจะไม่ได้รับความลำบากมากกว่าที่เขาควรจะได้รับ สาเหตุที่ทำให้ประชาชนอยากหลีกเลี่ยง
กระบวนการทางอาญา เช่น ไม่อยากถูกจับกุม ไม่อยากไปเป็นพยานให้กับรัฐนั้นส่วนหนึ่ง
ก็มาจากความแข็งกระด้างไม่อ่อนโยนของกระบวนการ เป็นต้นว่า ความล่าช้า การถูก
คำรวจข่มขู่ หรือถูกศาลดูว่า บางทีในความผิดมีโทษน้อย เช่น ปรับเพียงเล็กน้อยผู้ถูกกล่าวหา
จะรังเกียจหรือเกรงกลัวความลำบากเนื่องจากกระบวนการนั้นมากกว่าโทษที่จะได้รับ เสียอีก (1)

ผู้เขียนเห็นว่าทั้งสาม Model คือ Crime Control Model, Due Process
Model ของ Packer และ Family Model ของ Griffiths
นี้ ย่อมจะยอมรับรูปแบบใดแบบหนึ่งหรือจะปฏิเสธรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งไม่ได้โดยเฉพาะ
ในการจับกุมและการค้น ในหลักการที่ยอมรับในทางปฏิบัติของเจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุม
และกรรคน คือ คำรวจนั้นจำเป็นที่จะต้องยึดหลักเกณฑ์ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่เพื่อคุ้มครอง
หรือเป็นแนวทางให้คำรวจใช้คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่การที่จะให้เจ้าพนักงาน

(1) กุ มุรธา วัฒนะชีวะกุล "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายอาญา
เปรียบเทียบในส่วนนโยบายทางอาญา (Criminal Policy) หน้า 15.

ตำรวจปฏิบัติกรโดยถูกต้องเสมอไป มิฉะนั้นก็จะเป็นความผิดนั้นก็ยอมไม่ได้ เพราะสภาพของการปฏิบัติงานของพนักงานตำรวจในการจับกุมหรือค้นมักจะเป็นภาวะที่เร่งด่วน และขาดข้อเท็จจริงที่เพียงพอให้วินิจฉัยได้โดยถูกต้องเหมือนพนักงานอัยการ หรือศาล การปฏิบัติหน้าที่ในการจับกุมการค้นของพนักงานตำรวจจึงอาศัยดุลพินิจเป็นส่วนมาก แต่ต้องเป็นดุลพินิจที่มีเหตุผล แต่ถึงกระนั้นการใช้ดุลพินิจของปฎุชนก็ย่อมมีความผิดพลาดได้ในอัตราสูงเช่นกัน และบางครั้งก็ต้องใช้ดุลพินิจระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เหมาะสมโดยที่ไม่มีบทกฎหมายรองรับ เช่น อาจจะนำบุคคลใดมาควบคุมตัวไว้ก่อน เพื่อป้องกันถูกลอบทำร้าย หรือบางครั้งก็ของอาศัยหลักความประนีประนอม เช่น ความผิดเล็กน้อยก็จะตักเตือนโดยไม่จับกุมเป็นต้น ดังนั้น แนวความคิดของกระบวนการพิจารณาทางอาญาในชั้นการจับกุม การค้น จึงต้องอาศัยทั้ง 3 รูปแบบ คือ **Crime Control Model**, **Due Process Model** และ **Family Model** ควบคู่กันไปโดยที่การใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานตำรวจ (**Police Discretion**) เป็นตัวประสานให้เกิดผลดีในทุกด้าน (1)

ความหมายของคำว่า "การจับ" และ "การค้น"

แม้ว่าจะมีบทกฎหมายบัญญัติคำนิยามของคำว่า การจับไว้หรือไม่ และบัญญัติไว้อย่างไรก็ตาม คำว่า "การจับ" ก็มีความหมายในทำนองเดียวกัน

(1) See, Wayne R. Lafave, Arrest, The Decision To Take a Suspect into Custody. (Little, Brown And Company. 1965) pp. 153-164

คำว่า Arrest ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยว่า "จับ" นั้น เป็นคำที่มาจาก
คำฝรั่งเศสที่ว่า "Arreter" ซึ่งหมายความว่า "Stop" ในภาษาอังกฤษ หรือ
คำว่า "หยุด" ในภาษาไทย (1)

Cochran's Law Lexicon ให้นิยามว่า การจับคือ "การยึด
ตัวบุคคลและหน่วงเหนี่ยวไว้ภายใต้การควบคุมโดยอำนาจของกฎหมาย" และ Black's
Law Dictionary ก็ให้ความหมายว่า คือ "การตัดเสรีภาพของบุคคลโดยอำนาจของ
กฎหมาย" (2)

นอกจากคำนิยามของคำว่า "การจับ" ข้างต้นแล้ว โดยหลักกฎหมายของ
ประเทศส่วนใหญ่ มักจะมีองค์ประกอบในการจับ 3 ประการ คือ

ประการแรก ต้องมีเหตุที่จะจับได้ ซึ่งโดยทั่วไปก็โดยอาศัยเหตุว่า "มีเหตุ
อันควรเชื่อ (Probable Cause) สำหรับระบบ Common Law เช่น ในสหรัฐ
อเมริกา หรือในระบบกฎหมายยุโรป เช่น เยอรมัน และฝรั่งเศส อาจกล่าวได้ว่า คือ

(1) See, Eldefonso, Coffey, Grace, Principle of Law
Enforcement (John Whiley & Sons, Inc. New York London Sydney, 1968)
p.p.251-252

(2) Ibid, ภาษาอังกฤษมีข้อความว่า "Cochran's Law Lexicon
States that an arrest is the seizing of a person and detaining him in
custody by lawful authority, and Black's Law Dictionary defines it as
depriving a person of his liberty by legal authority".

"มีเหตุอันควรสงสัยอย่างแน่นแฟ้น (Strong Suspicion)" ทั้งสองระบบอาจจะแตกต่างกันในการเรียกชื่อ แต่ความจริงก็คล้ายคลึงกัน จะแตกต่างกันบ้างก็คือในบางกรณี ขั้นตอนก่อนจับว่าจะต้องผ่านกระบวนการใดก่อนหรือไม่ แต่เหตุที่จะจับกุมได้หรือเหตุที่จะดำเนินกระบวนการอื่นก่อนการจับกุมทั้งสองระบบก็ไม่แตกต่างกัน (2)

ประการที่สอง คือต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เช่น ต้องมีการออกหมายจับ โดยผู้มีอำนาจ หรือจับโดยไม่มีหมายจะกระทำก็จะต้องเป็นกรณีเร่งด่วนไม่อาจจะล่าช้าได้ และเป็นประเภทความผิดที่ระบุไว้หรือตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกฎหมาย หรือกรณีราษฎรเป็นผู้จับ ก็ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายระบุไว้ด้วย (3)

ประการที่สาม คือ ต้องมีเจตนาที่จะจับกุม (the intention to arrest) (4) และต้องมีอำนาจที่จะจับกุม (The authority to make the arrest)

(1)

See, Gerhard O.W. Hueller and Pré Le Poole-Griffiths, Comparative Criminal Procedure (New York University Press 1969) pp.14-15

(2)

Ibid pp. 15-18

(3)

Ibid.

(4)

See, Eldefonso, Coffey, Grace, Principles of Law Enforcement, pp. 252-253

ความหมายของการจับกุมที่กล่าวมาข้างต้นเป็นความหมายของการจับกุมในการจับกุมเพื่อดำเนินการทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แต่การจับกุมในแง่นโยบายทางอาญา (Criminal Policy) ก็มีความหมายกว้างกว่านี้ กล่าวคือไม่เคร่งครัดถึงเหตุแห่งการจับ เงื่อนไขในการจับ และองค์ประกอบในการจับ ดังกล่าวมาแล้ว เป็นต้นว่า การจับเพื่อลดความตึงเครียดลง (Arrest to avoid a strain upon available resources) เช่น ปรียากล่าวหาว่าสามีพยายามจะรวมเพศควย แต่ปรียาไม่ยอมตำรวจก็อาจจะจับกุมสามีมาไว้ชั่วคราวก่อน หรือการจับเพื่อรักษาไว้ซึ่งความยำเกรงต่อตำรวจ (Arrest to maintain respect for the police) เช่น กรณีผู้ชั่งรถยนต์ที่ก้ำกึ่งว่าจะผิดกฎจราจรหรือไม่ เมื่อตำรวจสอบถามก็ตอบด้วยถ้อยคำก้าวร้าวคุกคาม หรือการจับเพื่อรักษาภาพพจน์ต่อประชาชนว่าการบังคับการตามกฎหมายไม่ได้หย่อนยาน (Arrest to maintain public image of full enforcement) เช่นมีผู้พบเห็นผู้เล่นไพ่เพื่อความสนุกเล็กน้อย เพื่อการสมาคมปกติ แต่เล่นอย่างเปิดเผย ตำรวจก็อาจจะจับเพื่อไม่ให้เสียภาพพจน์ของการบังคับใช้กฎหมาย หรือการจับเพื่อการลงโทษ (Arrest to punish a person suspected of other criminal activity) เช่น เมื่อตำรวจรู้ว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีความประพฤติไม่ดี เคยกระทำความผิดบ้าง แต่ไม่อาจจับกุมได้ เพราะขาดหลักฐาน เมื่อมีหลักฐานในการกระทำความผิดครั้งหลังนี้แต่เจ้าทุกข์ไม่คิดใจ ถ้าเพิ่มคดี ก็จะดำเนินคดีไม่ได้ ตำรวจก็อาจจะจับกุมมาก่อนเพื่อควบคุมไว้ระยะหนึ่งเป็นการลงโทษไปในตัว หรือการจับเพื่อช่วยในการสืบสวนความผิด (Arrest to aid in investigation of another offense or offender) เช่น ตำรวจมีเหตุสงสัยว่าชายคนหนึ่งจะพกพาอาวุธปืนและพบเขาในขณะที่กระทำความผิดกฎจราจร ตำรวจก็อาจจับฐานผิดกฎจราจร เพื่อค้นหาอาวุธปืนหรือเพื่อซักถามถึงผู้กระทำความผิดอื่น เป็นต้น (1)

(1) See, Wayne R. Lafave, Arrest The Decision To Take a Suspect into Custody. pp. 144-152

สำหรับความหมายของคำว่า "คน" นั้นหมายถึงการค้นหามุคคัลหรือสิ่งของ การค้นหาตัวบุคคลก็หมายถึงการค้นหาสถานที่หรือสถานที่จะพบตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และการค้นหาตัวบุคคลก็เพื่อจะจับกุมบุคคลนั้นนั่นเอง (Search Incident to Arrest) ส่วนการค้นหา เพื่อพบสิ่งของนั้นอาจจะเป็นการค้นหาที่เพื่อพบสิ่งของ ที่ต้องการค้นนั้น หรืออาจเป็นการค้นตัวบุคคล เพื่อพบสิ่งของก็ได้ (1) เหตุแห่งการค้นก็คือ เช่นเดียวกับเหตุแห่งการจับ คือ มีเหตุอันควรเชื่อ (Probable Cause) ในสหรัฐอเมริกาหรือมีเหตุอันควรเชื่ออย่างแน่นแฟ้น (Strong Suspicion) ในระบบกฎหมายภาคพื้นยุโรป แต่ไม่ว่าระบบใด เหตุในการค้น ในทางปฏิบัติมักจะผ่อนปรนได้มากกว่า เหตุแห่งการจับกุม เพราะการค้นมักจะไม่มีข้อโต้แย้งจากประชาชนเท่ากับการจับกุม (2)

โดยสรุปแล้วแนวความคิดเกี่ยวกับการจับกุมและการค้นในปัจจุบันนั้น เป็นการผสมผสานกันระหว่างหลักการรักษาไว้ ซึ่งอำนาจของรัฐในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพื่อคุ้มครองความสงบสุขของสังคม หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเพื่อรักษาไว้ซึ่งสภาพความเป็นมนุษย์ที่ไม่ต้องถูกกดขี่ ข่มเหงรังแก และหลักการใช้ดุลพินิจอย่างมี

(1)

See, Hazel B. Kerper, Introduction to the Criminal Justice system. (West Publishing Co. 1972) pp. 253-259.

(2)

Vernon Rich, Law and the Administration of Justice. pp. 33-34.

เหตุผลอย่างสูง (reasonable discretion) ของพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐให้สมกับเป็นบุคคลที่รัฐได้คัดเลือกอบรม ฝึกฝนให้มาทำหน้าที่อันสำคัญนี้โดยเฉพาะ คุณสมบัติของเจ้าพนักงานตำรวจ ซึ่งได้มอบหมายจากรัฐให้รับภาระในเรื่องนี้ ในแง่ของนโยบายทางอาญา (Criminal policy) แล้ว จะต้องอยู่ในระดับที่สูงมาก เพราะเจ้าพนักงานตำรวจเป็นหน่วยแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่จะต้องประจันหน้ากับประชาชน ความสัมพันธ์ต่อสังคม (Community relations) จะต้องเป็นรากฐานอันสำคัญ เจ้าพนักงานตำรวจจะต้องค้นหาการกระทำผิด ควบคุมกระทำผิด และพยายามหลักฐานทั้งหมดในการกระทำผิด หากปราศจากการสนับสนุนจากประชาชน (Public Support) แล้ว งานนี้ก็จะต้องลุล่วงไปได้ยาก การปฏิบัติงานต่าง ๆ ย่อมหลีกเลี่ยงการประนีประนอมไม่ได้ยาก ความพอใจของสมาชิกในแต่ละคนก็แตกต่างกันออกไป เจ้าพนักงานตำรวจไม่ว่าจะเลือกปฏิบัติในทางที่ถูกต้องชอบธรรมเพียงใด ก็ย่อมจะพ้นจากการวิพากษ์วิจารณ์ตำหนิติเตียนได้ยาก⁽¹⁾

การที่จะให้ทุกคนในสังคมได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพโดยเท่าเทียมกัน อย่างแท้จริงนั้น ควรจะเป็นเป้าหมายที่เราพยายามจะไปถึง แต่ในสภาพความเป็นจริงของสังคมมนุษย์แล้ว ย่อมเป็นไปได้ไม่ได้ โดยสภาพของสังคมมนุษย์จะต้องมีผู้ที่อยู่ในฐานะเหนือกว่ากัน และด้อยกว่ากัน ซึ่งมีการได้เปรียบเสียเปรียบซึ่งกันและกัน แม้จะพยายามหลีกเลี่ยง

(1) see, Eldefonso, Coffey, Grace, Principles of Law Enforcement. pp. 7 - 9, pp. 163 - 173.

อย่างไรมันก็จะต้องแฝงอยู่ในทางที่เราได้เลือกแล้วนั้น (1) การที่จะล้าหลังพยายาม
สร้างกฎหมาย กฎเกณฑ์ เพื่อให้การจับการคนโดยพนักงานตำรวจเป็นไปโดยให้ประชาชน
ทุกคนได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างแท้จริงและเท่าเทียมกันนั้นย่อมเป็นไปได้ เพราะ
ระบบกฎหมาย วิธีพิจารณาความทางอาญาไม่ว่าระบบใด ๆ ในโลกนี้ยังไม่สมบูรณ์พอที่
จะให้การดำเนินการทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพตามที่ต้องการนั้นได้ (2)

(1)

See, Desmond, The Human Zoo. (Published by Dell
Publishing Co. Inc. New York, 1969) pp. 41-78.

(2)

See, Gerhad O.W. Mueller and Pré Le Griffiths,
Comparative Criminal Procedure. pp. 12-13.